

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Агенция за социално подпомагане

Изм. № 08-00-16329
10-12-2020 2020 г.

ДО
КМЕТА НА
ОБЩИНА .....

ОТНОСНО: Закон за изменение и допълнение на Закона за личната помощ

УВАЖАЕМА/И ГОСПОЖО/ ГОСПОДИН КМЕТ,

В Държавен вестник, бр. 103 от 04.12.2020 г. е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за личната помощ (ЗЛП). Законът влиза в сила от 01.01.2021 г.

Съгласно измененията в чл. 1, ЗЛП урежда условията и реда за предоставянето и ползването на личната помощ в Република България. Изключение се допуска с нормата на новата ал. 3 на чл. 15, съгласно която само при провеждане на лечение в чужбина и/или извършване на рехабилитационни услуги на ползвател, асистентът може да продължи да предоставя личната помощ, при условие, че придружава ползвателя.

Считано от 01.01.2021 г. ползвател на лична помощ може да бъде:

1. Човек с трайно увреждане с установени вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ;
2. Дете с 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност без определена чужда помощ.

Запазват се четирите степени на зависимост и броя на часовете за лична помощ.

В чл. 25 се създава алинея 2, съгласно която доставчикът на лична помощ може да поставя и други изисквания към асистентите по своя преценка в зависимост от потребностите на ползвателя.

Съгласно измененията на чл. 32, когато отчетът на асистента е представен след регламентирания срок, но не по-късно от 10 дни след регламентираният, същия се приема, като асистентът и ползвателят на личната помощ, упълномощеното от него лице или лицето по чл. 8, ал. 2 от Закона, представят в срок от три работни дни писмени обяснения за причините за забавянето. Ако обясненията са основателни възнаграждението се заплаща.

В случаите на проведено лечение и/или предоставена рехабилитационна услуга в чужбина и когато асистентът го е придружавал, той представя отчета си в първите три работни дни на месеца, следващ месеца на проведеното лечение и/или предоставената рехабилитационна услуга и документ, удостоверяващ тяхното извършване. Задължение на асистентите и ползвателите е да уведомят доставчика на лична помощ за предстоящо напускане на страната, както и за всички останали промени в обстоятелствата, свързани с предоставянето и ползването на лична помощ. Когато лечението се провежда на територията на Република България и асистентът придружава ползвателя, отчетът се представя съгласно посочените в чл. чл. 32, ал. 2 от ЗЛП. За прилагане на тези разпоредби сте информирани с писмо №08-00-11886/26.11.2019 г.

С измененията на ЗЛП, съгласно чл. 33, ал. 2 се предвижда осигуряване на финансови средства на общините за администриране на механизма лична помощ в размер на три на сто от средствата за финансиране на личната помощ. На

основание чл. 35 от ЗЛП в срок до 10-о число на месеца, следващ месеца, за който се отнася, общината представя в Агенцията за социално подпомагане финансов отчет за изразходваните средства по ползватели на лична помощ.

Средствата по одобрения финансов отчет включително и средствата по администриране на механизма лична помощ се превеждат до 18-то число на месеца.

В Преходни и заключителни разпоредби на ЗЛП се регламентира, че до 31 декември 2021 г. по чл. 31, т. 1 се прилага коефициент 1,2. **В тази връзка в писмо №08-00-15937/03.12.2020 г. часовата ставка за положен труд по механизма лична помощ да се чете „4,70 лв.“.**

В 6-месечен срок от влизането в сила на измененията и допълненията в ЗЛП ще бъде изменена и Наредба №РД07-8-7/28.06.2019 г. за включване в механизма лична помощ.

Приложение: Закон за изменение и допълнение на ЗЛП.

С уважение,

РУМЯНА ПЕТКОВА

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Чл. 4, §2 и чл.6, §3 от
Регламент (ЕС)
2016/679

Чл. 4, §2 и чл.6, §3 от
Регламент (ЕС)
2016/679

1051 София, ул. Триадица № 2, тел. 02/9350550, факс 02/9861198

ok@asp.government.bg

Народно събрание

брой: 103, от дата 4.12.2020 г. Официален раздел / НАРОДНО СЪБРАНИЕ

стр.7

Закон за изменение и допълнение на Закона за личната помощ

УКАЗ № 257

На основание чл. 98, т. 4 от Конституцията на Република България

ПОСТАНОВЯВАМ:

Да се обнародва в „Държавен вестник“ Законът за изменение и допълнение на Закона за личната помощ, приет от 44-то Народно събрание на 20 ноември 2020 г.

Издаден в София на 30 ноември 2020 г.

Президент на Републиката: **Румен Радев**

Подпечатан с държавния печат.

Министър на правосъдието: **Десислава Ахладова**

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за личната помощ (ДВ, бр. 105 от 2018 г.)

- § 1. В чл. 1 думите „от хора с увреждания“ се заменят с „в Република България“.
- § 2. В чл. 2 думите „хора с увреждания“ се заменят с „ползвателите на лична помощ“.
- § 3. Член 3 се изменя така:
„Чл. 3. Лична помощ е механизъм за подкрепа за пълноценно участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните потребности от личен, домашен или социален характер, и за преодоляване на бариерите на функционалните ограничения.“
- § 4. В чл. 4 думите „на хората с увреждания“ се заменят с „на ползвателите на лична помощ“.
- § 5. В чл. 5, ал. 1 думите „на хора с увреждания“ се заличават.
- § 6. В чл. 6 т. 2 и 4 се отменят, а в т. 7 думата „закона“ се заменя със „закон“.
- § 7. В чл. 8 се правят следните изменения:
1. Алинея 1 се изменя така:
„(1) Ползвател на лична помощ е:
1. човек с трайно увреждане с установени вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност с определена чужда помощ;
2. дете с 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност без определена чужда помощ.“
2. В ал. 3:
а) точка 3 се изменя така:
„3. участва в управлението и контрола при предоставянето на личната помощ, включително на вида и на времетраенето ѝ;“
б) точка 4 се отменя.
- § 8. В чл. 9 се правят следните изменения:
1. В ал. 1 думите „увреждания, което получава месечни помощи“ се заменят с „трайно увреждане, за което се получава месечна помощ“.
2. В ал. 2 думите „в общността, с изключение на социалните услуги в общността от резидентен тип и в специализирани институции“ се заменят със „с изключение на социалните или интегрираните здравно-социални услуги за резидентна грижа“.
- § 9. В чл. 10 навсякъде думите „чужденец с увреждания“ се заменят с „чужденец с трайно увреждане“, а накрая се добавя „и отговаря на изискванията на чл. 8 и 9“.
- § 10. В чл. 11 след думите „индивидуалните потребности и“ се добавя „личния“, а думите „хората с увреждания“ се заменят с „ползвателя на лична помощ“.
- § 11. В чл. 12 ал. 2 се изменя така:
„(2) Броят на часовете за лична помощ се определя в направлението по чл. 25, ал. 2 от Закона за хората с увреждания, съгласно Методиката за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания, въз основа на четири степени на зависимост от интензивна подкрепа:
1. първа степен на зависимост – до 15 часа месечно право на лична помощ;
2. втора степен на зависимост – до 42 часа месечно право на лична помощ;
3. трета степен на зависимост – до 84 часа месечно право на лична помощ;
4. четвърта степен на зависимост – до 168 часа месечно право на лична помощ.“
- § 12. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:
1. В ал. 1, изречение първо след думите „Човек с“ се добавя „трайно“, а в изречение трето думите „на лицето с увреждания“ се заличават.
2. Алинеи 2, 3 и 4 се изменят така:
„(2) Когато ползвател на лична помощ е дете с трайно увреждане, за което се получава месечна помощ по чл. 8д, ал. 5, т. 2 от Закона за семейни помощи за деца, в заявлението-декларация по ал. 1 заявителят дава писмено съгласие до 380 лв. от помощта, като конкретният размер съответства на определения брой часове в индивидуалната оценка на потребностите, да се превеждат по бюджета на общината от Агенцията за социално подпомагане, след определянето на асистент и сключването на трудовия договор. Средствата са за сметка на ежегодно определените със закона за държавния бюджет на Република България размер на месечната помощ по чл. 8д, ал. 5, т. 2 от Закона за семейни помощи за деца и за часовете, определени в направлението по чл. 25, ал. 2 от Закона за хората с увреждания. Копие от заявлението се изпраща служебно в Агенцията за социално подпомагане. Въз основа на съгласието в заявлението Агенцията за социално подпомагане превежда сумата по бюджета на общината.
(3) Когато ползвател на лична помощ получава добавка за чужда помощ по чл. 103 от Кодекса за социално осигуряване, в заявлението-декларация по ал. 1 заявителят дава писмено съгласие добавката да се превежда на Агенцията за социално подпомагане от Националния осигурителен институт след определянето на асистент и сключването на трудовия договор. Копие от заявлението се изпраща служебно в Националния осигурителен институт. Въз основа на съгласието в заявлението Агенцията за социално подпомагане превежда получените средства за добавката по бюджета на общината.
(4) Когато броят на часовете, определени в направлението по чл. 25, ал. 2 от Закона за хората с увреждания, е по-голям от броя на часовете, които могат да се заплащат със средствата по ал. 2 или 3, доставчикът на лична помощ е длъжен да осигури предоставянето и да заплати на асистента личната помощ за пълния брой отработени часове, но не повече от броя на часовете, определени в направлението.“
- § 13. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:
1. В ал. 1 навсякъде след думите „на човека с“ се добавя „трайно“.
2. Алинея 3 се изменя така:
„(3) В срок до 7 дни от постъпването на документите по ал. 1 или изтичането на срока по ал. 2, след проверка за съответствие с изискванията на закона, кметът на общината:
1. подготвя сключването на споразумение между ползвателя, асистента и доставчика на лична помощ;
2. сключва споразумението между ползвателя, асистента и доставчика на лична помощ;
3. уведомява заявителя при невъзможност за предоставяне на лична помощ, поради липса на кандидати за асистенти.“

§ 14. В чл. 15 се създава ал. 3:

„(3) При провеждане на лечение в чужбина и/или извършване на рехабилитационна услуга на ползвател асистентът може да продължи да предоставя лична помощ след уведомяване по ал. 1, ако придружава ползвателя.“

§ 15. В чл. 16 се създава т. 4:

„4. при невъзможност за продължаване предоставянето на лична помощ поради липса на кандидати за асистенти.“

§ 16. В чл. 17 накрая се добавя „и глава осма“.

§ 17. В чл. 18 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „личната“ се заменя с „лична“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Кметът на общината с договор може да възложи на доставчик на социални услуги, с издаден лиценз за предоставяне на социална услуга асистентска подкрепа съгласно Закона за социалните услуги, дейностите на доставчик на лична помощ. Възлагането се извършва при условията и по реда на Закона за социалните услуги.“

3. Алинеи 3, 4, 5 и 6 се отменят.

§ 18. Член 19 се отменя.

§ 19. В чл. 20 думите „юридическите лица“ се заменят с „доставчиците“.

§ 20. В чл. 21 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се отменя.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Доставчикът на лична помощ е длъжен да осигури предоставянето и да заплати на асистента личната помощ за пълния брой отработени часове, но не повече от броя на часовете, определени в направлението по чл. 25, ал. 2 от Закона за хората с увреждания.“

§ 21. Член 23 се отменя.

§ 22. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея в т. 2 след думите „спрямо него“ се добавя „като извършител на домашно насилие“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Доставчикът на лична помощ може да поставя и други изисквания към асистентите по своя преценка в зависимост от потребностите на ползвателя.“

§ 23. В чл. 26 ал. 1 се изменя така:

„(1) Кандидатът за асистент подава до доставчик на лична помощ по чл. 18, ал. 1 или 2 заявление по образец, към което прилага:

1. автобиография;

2. копие от трудов договор, ако кандидатът за асистент работи, или декларация, че няма сключен трудов договор;

3. декларация, че спрямо него не са налагани мерки като извършител по Закона за защита от домашното насилие;

4. документ, удостоверяващ професионален опит за предоставяне на асистентски грижи, и/или документ, удостоверяващ професионална квалификация, при наличие на такъв;

5. медицински документ за постъпване на работа.“

§ 24. Член 31 се изменя така:

„Чл. 31. Средствата, предназначени за заплащане на отработен час по механизма лична помощ от лице по чл. 25, включват:

1. коефициент 1,4 от размера на минималната часова работна заплата, установена за страната за съответната година;

2. допълнителното трудово възнаграждение за трудов стаж и професионален опит, и

3. социалноосигурителните и здравноосигурителните вноски за сметка на работодателя.“

§ 25. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3, изречение второ думите „В този случай“ се заменят с „В случай че обясненията са основателни“ и се създава изречение трето: „Отказът за приемане на обясненията се мотивира.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) В случаите по чл. 15, ал. 3 асистентът представя отчет за отработените часове в първите три работни дни на месеца, следващ месеца на проведеното лечение и/или предоставената рехабилитационна услуга, и документ, удостоверяващ тяхното извършване. Заплащането на дължимото възнаграждение се извършва по реда на ал. 2 за съответния период.“

§ 26. Член 33 се изменя така:

„Чл. 33. (1) Средствата за финансирането на личната помощ, съгласно предоставяния месечен брой часове, се превеждат от Агенцията за социално подпомагане по бюджета на общината.

(2) За администриране на механизма лична помощ на общината се предоставят средства в размер на три на сто от средствата за финансиране по ал. 1.“

§ 27. В чл. 34 думата „индивидуално“ се заменя със „съгласувано с асистента“.

§ 28. В чл. 35 накрая се добавя „включително средствата по чл. 33, ал. 2“.

§ 29. В чл. 36 ал. 2 се изменя така:

„(2) Кметовете на общини упражняват контрол за предоставянето на личната помощ и извършват наблюдение за нейното качество по ред, определен в наредбата по чл. 17.“

§ 30. В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „или наруши правилата за ползване на личната помощ“ се заменят с „и/или не изпълнява точно и добросъвестно задълженията си съобразно изискванията на споразумението по чл. 14, ал. 3“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) При повторно нарушение по ал. 1 ползвател на лична помощ се лишава от тази подкрепа за срок от 6 месеца от органа, издал направлението по чл. 25, ал. 2 от Закона за хората с увреждания.“

§ 31. Член 40 се изменя така:

„Чл. 40. Асистент, който декларира неверни данни и/или не изпълнява точно и добросъвестно задълженията си съобразно изискванията на споразумението по чл. 14, ал. 3, се наказва с глоба от 200 до 500 лв.“

§ 32. В § 1 от допълнителната разпоредба се създава т. 3:

„3. „Човек с трайно увреждане“ е лице по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителната разпоредба на Закона за хората с увреждания.“

§ 33. В преходните и заключителните разпоредби в § 5 думите „2021 г.“ се заменят с „2022 г.“, а думите „на хората с увреждания“ се заличават.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 34. До 31 декември 2021 г. по чл. 31, т. 1 се прилага коефициент 1,2.

§ 35. Неприклучилите до влизането в сила на този закон производства за включване в механизма лична помощ се довършват по досегашния ред.

§ 36. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема необходимите изменения в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

§ 37. Министерът на труда и социалната политика привежда наредбата по чл. 17 от Закона за личната помощ в съответствие с този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 38. До привеждането на подзаконовите нормативни актове в съответствие с този закон се прилагат действащите подзаконовите нормативни актове.

§ 39. Законът влиза в сила от 1 януари 2021 г.

Законът е приет от 44-то Народно събрание на 20 ноември 2020 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Цвета Караянчева